

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

Aan de voorzitter en leden van de Nederlandse Bisschoppenconferentie
Aan de voorzitter en leden van het bestuur van de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR)

Postbus 556
2501 CN Den Haag

reactie@onderzoekrk.nl
www.onderzoekrk.nl

Briefnummer: OCRKK/11.00067
Datum: 28 februari 2011

Onderwerp: tussenrapportage

Geachte voorzitter en leden van de Nederlandse Bisschoppenconferentie,
Geachte voorzitter en leden van het bestuur van de Konferentie Nederlandse Religieuzen,

Op 9 maart 2010 heeft u mij gevraagd om u te adviseren over een onafhankelijk onderzoek naar seksueel misbruik van minderjarigen binnen de Rooms-Katholieke Kerkprovincie in Nederland.

Op 7 mei 2010 heb ik u een voorstel voor zo'n onafhankelijk onderzoek voorgelegd. Dit voorstel is te vinden op www.onderzoekrk.nl. U heeft op 11 mei 2010 dit voorstel onverkort overgenomen en mij opdracht gegeven het onderzoek uit te voeren.

In mijn onderzoeksvoorstel is een tussenrapportage voorzien. Het betreft een "korte openbare rapportage over de gang van zaken tot nu toe, eventueel met aangescherpte vragen, nog geen conclusies". Deze rapportage is voorzien uiterlijk in de vijftigste week na de vaststelling van de onderzoeksopzet.

De onderzoekscommissie heeft besloten deze tussenrapportage enkele weken te vervroegen. De redenen die hieraan ten grondslag liggen zijn van praktische en onderzoekstechnische aard:

1. Op 3 maart ben ik uitgenodigd voor een gesprek met de Vaste Commissie voor Veiligheid en Justitie van de Tweede Kamer. Ik ben voornemens de commissie een feitelijk overzicht van de werkzaamheden van de commissie aan te bieden. Hiervoor kan deze tussenrapportage dienen.
2. Op 14 maart ben ik uitgenodigd voor een gesprek met de Bijzondere Commissie van het Belgische Parlement die de afgelopen maanden hoorzittingen heeft georganiseerd over seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerkprovincie in België.

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

3. Eind februari 2011 heeft de commissie enkele belangrijke stappen in haar onderzoek gezet:
- de categorisering van ruim 2000 bij haar binnengekomen meldingen over seksueel misbruik is afgerond;
 - het archiefonderzoek, uitgesplitst in meer dan twintig deelonderzoeken, is in volle omvang aan de gang. Een aantal deelonderzoeken is reeds afgerond;
 - de commissie heeft een aantal belangrijke besluiten genomen over de opzet en uitvoering van een survey om – naast de meldingen – inzicht te krijgen in de aard, omvang en gevolgen van seksueel misbruik;
 - de commissie heeft een literatuurstudie afgerond;
 - de commissie heeft een groot aantal gesprekken gevoerd met lotgenotengroepen. Deels afzonderlijk per groep, maar ook twee maal in uitgebreider verband. In de rapportage gaat de commissie op deze gesprekken en bijeenkomsten nader in. Deze gesprekken en bijeenkomsten zal de commissie tijdens de haar resterende (onderzoeks)tijd voortzetten, omdat zij buitengewoon belangrijk en waardevol zijn.

Namens de commissie bied ik u deze tussenrapportage aan.

Met de meeste hoogachting,

drs. W.J. Deetman,
voorzitter.

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

Een korte openbare rapportage over de gang van zaken tot nu toe.

Vooraf

Op 9 maart 2010 heeft u mij gevraagd om u te adviseren over een onafhankelijk onderzoek naar seksueel misbruik van minderjarigen binnen de Rooms-Katholieke Kerkprovincie in Nederland.

Op 7 mei 2010 heb ik u een voorstel voor een onafhankelijk onderzoek voorgelegd. Dit voorstel is te vinden op www.onderzoekrk.nl. U heeft op 11 mei 2010 dit voorstel onverkort overgenomen en mij opdracht gegeven het onderzoek uit te voeren.

In het onderzoeksvoorstel is een tussenrapportage voorzien. Het betreft een “korte openbare rapportage over de gang van zaken tot nu toe, eventueel met aangescherpte vragen, nog geen conclusies”. Deze rapportage is voorzien uiterlijk in de vijftigste week na de vaststelling van de onderzoeksopzet. Om redenen die in de aanbiedingsbrief zijn uiteengezet heeft de onderzoekscommissie besloten de publicatie van deze tussenrapportage enkele weken te vervroegen.

Onderzoekscommissie, secretariaat en klankbordgroep

De onderzoekscommissie bestaat uit:

mevrouw dr. P.J. (Nel) Draijer
drs. W.J. (Wim) Deetman
mr. P. (Pieter) Kalbfleisch
professor dr. H.L.G.J. (Harald) Merckelbach
professor dr. M.E. (Marit) Monteiro
professor dr. ir. G.H. (Gerard) de Vries.

De onderzoekscommissie kent een samenstelling waarin verschillende deskundigheden zijn vertegenwoordigd. Bij de samenstelling is vooraf bovendien gekeken naar onafhankelijkheid en integriteit. Als voorzitter heb ik mij hierover terdege laten voorlichten en geïnformeerd. Dit geldt onverkort voor medewerkers van het secretariaat en de onderzoeksgroep.

Meteen na de bekendmaking van mijn naam als adviseur over de opzet van een onafhankelijk onderzoek stroomden op (e-mail)adressen waar ik werkzaam ben (Raad van State) én was (Tweede Kamer en de gemeente Den Haag) meldingen binnen. In mei 2010 lag het aantal meldingen op achthonderd (waarvan na nader onderzoek op dat moment zevenhonderd betrekking hadden op seksueel misbruik).

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

Aanvankelijk beschikte de onderzoekscommissie over een part-time medewerker die de spontaan bij de onderzoekscommissie binnenkomende meldingen per e-mail registreerde en de melders ook een ontvangstbevestiging toestuurd. Na verloop van tijd is aan alle melders een geactualiseerde berichtgeving toegezonden.

De onderzoekscommissie heeft op 30 juni 2010 een secretaris en onderzoeksmanager aangesteld. Aan hem is gevraagd een secretariaat en onderzoeksgroep samen te stellen die de onderzoekscommissie bij haar onderzoek ondersteunt

Op 1 juli 2010 kreeg het secretariaat de beschikking over werkruimte bij de Stichting CAOP in Den Haag die ruime ervaring heeft in de ondersteuning van onderzoekscommissies. De onderzoekscommissie beschikt vanaf 1 juli over de werkruimtes van de commissie-Davids die in 2009 onderzoek verrichtte naar de Nederlandse besluitvorming over deelname aan de oorlog in Irak. De ondersteuning van het CAOP gaat verder dan de verhuur van werkruimte. De ondersteuning van het CAOP strekt zich ook uit tot secretariële ondersteuning, verslaglegging van gesprekken en bijeenkomsten, beveiliging, ICT en het beheer van de website van de onderzoekscommissie. De commissie-Samson, die in opdracht van de ministers van Veiligheid en Justitie en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport seksueel misbruik in het kader van de jeugdzorg onderzoekt is eveneens gehuisvest bij de Stichting CAOP. Dit maakt een goed en regelmatig contact tussen beide commissies mogelijk en leidt tot een efficiënte aanpak van raakvlakken tussen beide commissies.

Het CAOP zorgt voor het financiële beheer van de uitgaven van de onderzoekscommissie. Het CAOP beheert een op haar naam staande bankrekening namens de commissie en verzorgt de financiële administratie en betalingen. Hiermee is een belangrijke waarborg voor een (financiële) onafhankelijkheid van de onderzoekscommissie vastgelegd. De voorzitter en leden ontvangen geen financiële vergoeding voor hun werkzaamheden voor de commissie. Wel kunnen zij hun onkosten declareren.

De secretaris en zijn plaatsvervanger zijn beiden rijksambtenaar en door hun ministeries gedetacheerd. Twee junior onderzoeksmedewerkers hebben een tijdelijk contract met de commissie. De andere medewerkers zijn werkzaam als zzp (zelfstandig zonder personeel) of uitgeleend door hun organisatie. Een overzicht van het huidige personeelsbestand treft u aan in een bijlage. De commissie werkt in alle gevallen met tijdelijke contracten.

De commissie wordt ondersteund door een klankbordgroep, die fungeert als deskundige leescommissie en toeziet op de onafhankelijkheid en kwaliteit van het onderzoek. De groep bestaat uit professor mr. Y (Ybo) Buruma, professor mr. M.S. (Marc) Groenhuijsen, professor dr. J. C. (James) Kennedy, mevrouw dr. N.J. (Nelleke) Nicolai, drs. J. (Jaap) Smit en professor dr. C.J.M. (Kees) Schuyt.

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

Start van de commissie

De onderzoekscommissie is formeel op 24 augustus 2010 begonnen met de uitvoering van haar opdracht. Het doel van het aan haar opgedragen onderzoek is:

- het geven van een *onderbouwde schatting* van het vóórkomen, meer specifiek de aard, omvang, omstandigheden en consequenties van seksueel misbruik van minderjarigen binnen de Nederlandse Rooms-Katholieke Kerk;
- het geven van een verklaring voor het vóórkomen en voortduren van seksueel misbruik in de Nederlandse Rooms-Katholieke Kerk;
- het geven van een *beoordeling* van de bestuurlijke verantwoordelijkheden en de manier waarop de Rooms-Katholieke Kerk in het verleden met kennis of vermoedens over seksueel misbruik is omgegaan; en het doen van aanbevelingen ter verbetering;
- het beoordelen van de wijze waarop de door of namens Rooms-Katholieke Kerk georganiseerde *hulpverlening* aan slachtoffers is uitgevoerd;
- het doen van *aanbevelingen* om de kans op seksueel misbruik in de toekomst te beperken.

De onderzoekscommissie heeft van meet af aan drie sporen gevolgd. Het eerste spoor is de uitwerking van de tien onderzoeksvragen die zijn vermeld in het onderzoeksvoorstel. Hierover rapporteert de onderzoekscommissie in de volgende paragraaf. Het tweede spoor betreft het contact met slachtoffers en lotgenotengroepen. Het derde spoor betreft de contacten met de opdrachtgevers.

Onderzoeksvragen

In het onderzoeksvoorstel dat op 11 mei 2010 onverkort door de Nederlandse Bisschoppenconferentie en Konferentie Nederlandse Religieuzen is aanvaard, zijn tien onderzoeksvragen vermeld waarover de commissie onafhankelijk advies uitbrengt. Hierna volgt een opsomming van deze onderzoeksvragen.

1. Welke zijn de gegevens en omstandigheden van seksueel misbruik van minderjarigen die aan de zorg van de Rooms-Katholieke Kerkprovincie werden toevertrouwd in de periode van 1945 tot heden?
2. Gaat het om een structureel probleem, een gedifferentieerde situatie naar tijd, plaats en instelling, of om een verzameling van unieke individuele misdrijven en misdragingen?
3. Was/is er sprake van een 'culture of silence' rondom seksueel misbruik van minderjarigen in de Rooms-Katholieke Kerkprovincie?

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

4. Bestaat er een verband, en zo ja welk, tussen de verplichting tot seksuele onthouding, besloten in het celibaat (priesters en mannelijke priesterreligieuzen) en de gelofte tot zuiverheid of kuisheid (voor mannelijke en vrouwelijke religieuzen) enerzijds en anderzijds het geconstateerde seksueel misbruik van minderjarigen?
5. Zijn er mogelijk ook andere oorzaken? Wat zijn risico's van seksueel misbruik van minderjarigen, in willekeurige setting? Wat is er te zeggen over de gelegenheden tot misbruik, risico op ontdekking en sancties die verbonden zijn met de pastorale context en de context van instellingen voor opvoeding en onderwijs, waarbij met name ook de interne organisatie en de effecten van 24-uurs 'gesloten instellingen' als internaten aan de orde zullen komen.
6. Welke juridische en beleidsmatige kaders, zowel naar Nederlands recht als kerkrechtelijk, zijn van toepassing op deze kwestie en welke ontwikkelingen hebben hierin plaats gevonden?

Met het oog op de slachtoffers:

7. Hoe zijn in bestuurlijk verantwoordelijken omgegaan met hun verantwoordelijkheden voor minderjarige slachtoffers? Welke maatregelen namen zij met betrekking tot de beschuldigten?
8. Is de procedure van Hulp & Recht adequaat en hoe heeft zij tot heden gefunctioneerd?

Voor de beantwoording van deze twee vragen is een separaat onderzoekstraject gestart. Op 9 december 2010 is het onderzoek (met advies) afgerond. De opdrachtgevers hebben op 11 januari 2011 laten weten dat ze de aanbevelingen onverkort en onverwijld uitvoeren. Vóór 1 juli ontvangt de onderzoekscommissie een verslag van de uitvoering van de aanbevelingen. Aan de hand hiervan zal de onderzoekscommissie in haar eindrapportage eventuele nadere voorstellen doen.

9. Waarmee zijn de slachtoffers van het misbruik op dit moment het meest geholpen? Welke rol en verantwoordelijkheden liggen er hier voor de Rooms-Katholieke Kerkprovincie?

Beantwoording is gerelateerd aan onderzoeksvraag 8. Daarnaast wordt onderzocht hoe de commissie-Lindenbergh hieraan kan bijdragen.

10. Welke lessen kunnen getrokken worden? Welke (preventieve) maatregelen moeten er genomen worden om herhaling te voorkomen?

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

De onderzoekscommissie heeft een (internationale) literatuurstudie uitgevoerd waarin een groot aantal onderzoeksresultaten op het terrein van seksueel misbruik van minderjarigen in de Rooms-Katholieke Kerk zijn geïnventariseerd.

Contacten met slachtoffers en lotgenotengroepen

In de zomer van 2010 beschikte de onderzoekscommissie over ruim zevenhonderd meldingen van seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk. Deze meldingen waren spontaan aan de onderzoekscommissie gezonden. De meeste per e-mailbericht, enkele tientallen per post. Vaak via andere adressen (Tweede Kamer, gemeente Den Haag, Hulp & Recht). Veel van deze melders kregen prompt een ontvangstbevestiging, sommigen (onder wie degenen die hun bericht zonden aan helaas voor hen onjuiste adressen) met een vertraging. De onderzoekscommissie heeft haar uiterste best gedaan om elke melder een bericht te sturen.

Uit veel van de meldingen bleek een verlangen om met de commissie rechtstreeks contact te hebben. Tegelijkertijd wilden velen die deze wens uitspraken garanties dat hun privacy zou worden gegarandeerd. Zo werd de commissie geconfronteerd met een moeilijk dilemma, dat ze in twee bijeenkomsten heeft proberen op te lossen. De onderzoekscommissie kijkt tevreden terug op de bijeenkomsten met slachtoffers op 29 september in Utrecht en op 1 oktober in Eindhoven. De opkomst was bijzonder hoog: ruim dertig procent van de uitgenodigde melders was al dan niet met een begeleider aanwezig. De bijeenkomsten waren emotioneel zwaar beladen. De onderzoekscommissie had mevrouw drs. M.L. (Maria) Henneman gevraagd deze bijeenkomsten te leiden. De onderzoekscommissie, maar ook – zo blijkt uit talrijke reacties – de slachtoffers zijn haar dankbaar voor de uitstekende en inlevende wijze waarop zij zich van haar taak als gespreksleider heeft gekweten. De onderzoekscommissie is Slachtofferhulp Nederland, stichting Korrelatie en al degenen die verder ondersteuning hebben geboden bij deze twee bijeenkomsten dankbaar.

Tegelijkertijd is de onderzoekscommissie het gesprek aangegaan met vertegenwoordigers van zogeheten lotgenotengroepen. Op 30 september is met de heer Bert Smeets en enkele andere vertegenwoordigers van Mea Culpa United gesproken. Op 7 oktober vond een gesprek plaats met de groep die slachtoffers vertegenwoordigt van het Canisius College in Nijmegen. Op 18 oktober met 'de jongens van Don Rua'. De onderzoekscommissie heeft los hiervan gesprekken gevoerd met slachtoffers van een kapelaan/pastoor uit Arnhem en Albergen. Tijdens de slachtofferbijeenkomsten op 29 september en 1 oktober voerden individuele leden van de commissie (waaronder ik zelf) gesprekken met slachtoffers. Veel van deze gesprekken leiden tot informatieuitwisseling, waarvoor de onderzoekscommissie uitermate dankbaar is. In een enkel geval heb ik voor de problematiek van de desbetreffende melder aandacht gevraagd bij de desbetreffende kerkelijk verantwoordelijke.

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

Strikt genomen valt dit niet binnen de opdracht die aan de onderzoekscommissie is gegeven, maar ik heb ervoor gekozen deze opdracht vrij ruim te interpreteren. Elke twee maanden geeft de onderzoekscommissie een nieuwsbrief uit. Inmiddels zijn vier nieuwsbrieven verschenen. De laatste op 17 februari.

Op 9 december heb ik een veertigtal slachtoffers geïnformeerd over het onderzoek naar en advies over hulpverlening en het functioneren van de instelling Hulp & Recht. Op 24 januari heb ik dezelfde groep nogmaals uitgenodigd om met hen de reactie van de bisschoppen en de KNR op dit advies te bespreken. Ook heb ik hen ingelicht over de stand van zaken met betrekking tot het onderzoek. Het is mijn bedoeling binnenkort wederom met hen bijeen te komen.

Inmiddels zijn met ongeveer twintig slachtoffers individuele gesprekken gevoerd. Dat aantal zal de komende tijd nog verder toenemen. Het is de bedoeling om een aantal melders te benaderen met een aanvullende vragenlijst. Deze vragen zijn bedoeld om een completer beeld te krijgen van de aard, omvang en consequenties van seksueel misbruik. In de loop van april verwacht de onderzoekscommissie een analyse van alle bij haar binnengekomen meldingen gereed te hebben.

De Nederlandse kerkprovincie telt zeven bisdommen. Een aantal meldingen heeft betrekking op Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba. Strikt genomen vallen deze meldingen buiten het onderzoek, maar de mogelijkheid bestaat dat misbruik in de Nederlandse kerkprovincie een vervolg krijgt in deze delen van het koninkrijk. De onderzoekscommissie heeft om deze reden een goed contact met de op Aruba, Curaçao en de andere eilanden in die regio functionerende commissie. In oktober heeft de secretaris van de onderzoekscommissie met de voorzitter van de commissie voor het bisdom Willemstad gesproken. In mei a.s. is een vervolgesprek voorzien. In het bisdom Paramaribo is contact met een contactpersoon namens het bisdom.

Met het College van Procureurs-generaal is de afspraak gemaakt dat als de onderzoekscommissie kennis neemt van een feit dat mogelijk strafbaar en niet verjaard is, de onderzoekscommissie dit feit ter toetsing voorlegt aan het Openbaar Ministerie (OM). De onderzoekscommissie zal dit bij de geringste twijfel doen. Aan het OM zijn in eerste instantie vijf geanonimiseerde meldingen voorgelegd. Als het feit volgens het OM strafbaar is en nog niet verjaard dan informeert de onderzoekscommissie het slachtoffer hierover. Het OM zal het slachtoffer in overweging geven aangifte te doen.

Het College van Procureurs-generaal heeft de commissie laten weten dat de vijf meldingen te weinig informatie bevatten om een goed beeld te krijgen van hetgeen zich heeft afgespeeld. Om dit beeld te completeren bestaat de mogelijkheid om een informatief gesprek te voeren

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

met een zedenrechercheur. De melder kan hiervoor zelf contact opnemen met de politie. Mocht de melder dat op prijs stellen dan kan de commissie dit gesprek tot stand laten komen door tussenkomst van het OM. De onderzoekscommissie heeft de melders hierover ingelicht. Inmiddels is komen vast te staan dat van de vijf melders er drie waren die ten tijde van het misbruik meerderjarig waren. Op 11 januari heeft de onderzoekscommissie een zesde melding aan het OM voorgelegd. Ook de informatie in de zesde melding is voor het OM niet voldoende om te kunnen beoordelen of hier daadwerkelijk sprake is van een niet verjaard strafbaar feit. Op 14 februari heeft de onderzoekscommissie een zevende melding voorgelegd aan het OM. Hierop is nog geen reactie van het OM gekomen. De commissie heeft de meldingen in hun volledigheid maar geanonimiseerd voorgelegd aan het OM.

De onderzoekscommissie kent geen financiële of juridische betrokkenheid bij civielrechtelijke procedures rond verjaarde zaken.

Als voorzitter van de onderzoekscommissie ben ik uitgenodigd om op 14 maart een gesprek te voeren met de *Bijzondere Commissie betreffende de behandeling van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, inzonderheid binnen de Kerk, van het Belgische Parlement*. Eerder heb ik contact gelegd en informatie uitgewisseld met onderzoekers in andere landen, met name in België en in Duitsland.

Contacten met opdrachtgevers

De onderzoekscommissie heeft de Bisschoppenconferentie en de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) als opdrachtgevers. Bij de KNR zijn 204 ordes en congregaties aangesloten die in de periode tussen 1945 en 2010 in Nederland actief waren. Veel maar niet alle zijn in het kader van het onderzoek van de commissie van belang. Daarnaast telt de Nederlandse kerkprovincie zeven bisdommen (tot 1956 vijf). Deze constructie vergt een goed contact met de opdrachtgevers. Op het niveau van het secretariaat vindt regelmatig contact plaats met de secretaris-generaal van de KNR en een van de medewerkers van de bisschop van Rotterdam, die immers op dit moment voorzitter is van de Bisschoppenconferentie. In de aanloop naar het onderzoek heb ik contact gehad met mgr. drs. A.H. van Luyn en mgr. dr. G.J.N. de Korte. Op 11 januari heb ik een deel van de Bisschoppenconferentie bijgewoond. Bij dit deel was ook de KNR in de persoon van haar voorzitter en secretaris-generaal vertegenwoordigd.

De onderzoekscommissie heeft met voorrang een onderzoek uitgevoerd naar en advies opgesteld over de hulpverlening en het functioneren van de instelling Hulp & Recht. Het onderzoek en advies zijn op 9 december gepubliceerd. Aan de vooravond van de verschijning van dit onderzoek en advies heb ik de opdrachtgevers op de hoogte gebracht van de belangrijkste bevindingen en conclusies.

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

In het kader van hoor en wederhoor zijn enkele feitelijke tekstdelen, dus geen conclusies en aanbevelingen, aan de opdrachtgevers voorgelegd. Deze procedure zal ook worden gevolgd bij de eindrapportage.

Op 17 februari heb ik een oproep gedaan aan plegers om zich te melden bij de onderzoekscommissie. Deze oproep is in het belang van het onderzoek omdat het gewenst is zoveel mogelijk informatie te krijgen over het aantal slachtoffers en de wijze waarop door verantwoordelijken is omgegaan met signalen en meldingen over misbruik.

Met de opdrachtgevers zijn afspraken gemaakt over de toegang tot en over de vertrouwelijkheid van bronnenmateriaal. Deze afspraken betreffen met name inzage in persoonsvertrouwelijke gegevens. De onderzoekscommissie heeft voor deze afspraken gebruik gemaakt van het convenant dat de commissie-Samson heeft opgesteld voor inzage in persoonsgegevens bij instanties van de kinderbescherming en jeugdzorg. Bij het reeds begonnen onderzoek in archieven heeft de onderzoekscommissie tot nu toe de nodige medewerking verkregen en zijn haar wensen gehonoreerd.

Op 11 augustus 2010 heb ik de bisschoppen, het bestuur van de instelling Hulp & Recht en de minister van Justitie en vervolgens ook een aantal hogere oversten van ordes en congregaties gevraagd om geen voor de onderzoekscommissie relevant archiefmateriaal te vernietigen voor de duur van het onderzoek. Over de medewerking van betrokken instanties en personen in het algemeen en over de toegang tot archieven zal de onderzoekscommissie zich verantwoorden in haar eindrapportage.

De onderzoekscommissie heeft gesprekken gevoerd met (oud-)bisschoppen en kardinaal Simonis, evenals met een aantal hogere oversten en (oud-)vicarissen-generaal. De komende weken worden deze gesprekken voortgezet. Van alle gesprekken worden verslagen gemaakt die aan de geïnterviewden voor aanvulling en verbetering worden voorgelegd.

Tot slot

De onderzoekscommissie streeft naar publicatie van haar eindrapportage eind dit jaar. Hieraan moet worden toegevoegd dat deze planning met tal van onzekerheden is omgeven. Het verwerken van de ruim 2000 meldingen in een database vergt bij voorbeeld meer tijd dan aanvankelijk gedacht. Ruim vijftig meldingen zijn met instemming van de melders voorgelegd aan de commissie-Samson. Twee meldingen zijn met instemming van de melders doorgezonden naar de commissie die op Aruba en Curaçao onderzoek doet.

Over de voor het archiefonderzoek benodigde tijd kan de onderzoekscommissie in dit stadium geen goede inschatting maken. Rond de zomer zal de onderzoekscommissie berichten of zij inderdaad aan het eind van dit jaar haar eindrapportage zal presenteren.

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

De onderzoekscommissie beseft dat ze bij de uitvoering van haar onderzoeksopdracht hierbij te maken heeft met slachtoffers die veel leed hebben ondervonden en vaak nog steeds ondervinden. Met individuele slachtoffers en lotgenotengroepen onderhoudt de onderzoekscommissie regelmatig contact dat zij in de nog resterende onderzoekstijd wil voortzetten.

drs. W.J. Deetman
voorzitter

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

Bijlage

De onderzoekscommissie:

mevrouw dr. P.J. (Nel) Draijer
drs. W.J. (Wim) Deetman
mr. P. (Pieter) Kalbfleisch
professor dr. H.L.G.J. (Harald) Merckelbach
professor dr. M.E. (Marit) Monteiro
professor dr. ir. G.H. (Gerard) de Vries.

De klankbordgroep:

professor mr. Y. (Ybo) Buruma
professor mr. M.S. (Marc) Groenhuijsen
professor dr. J. C. (James) Kennedy
mevrouw dr. N.J. (Nelleke) Nicolai
de heer drs. J. (Jaap) Smit
professor dr. C.J.M. (Kees) Schuyt

Het secretariaat en de onderzoeksgroep:

dr. H.P.M. (Bert) Kreemers
mevrouw M.K. (Meyken) Houppermans MSc
mevrouw dr. W. (Willie) Langeland
drs. P.C.M. (Paul) Koedijk
mevrouw C.A.J. (Claire) van den Eeden MSc
mevrouw M.E. (Mechteld) Giesen MSc
de heer G.J. (Gert Jan) Verhoog

professor dr. J.T.M. (Jan) Bank
de heer M.W. (Maarten) van Boven
drs. H.L.P. (Huib) Leeuwenberg
de heer H.J.A.H.G. (Harrie-Jan) Metselaars
dr. G. (Gerrit) Valk
dr. J.H. (Hans) de Valk
dr. J. (Joos) van Vugt
mevrouw K. (Karlijn) Olijslager MA

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com

Commissie van onderzoek naar seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk

mevrouw drs. H. (Henriëtte) von Münchhausen
mevrouw B.J.M. (Bernadette) Stierhout
mevrouw H.M. (Harriët) van Heusden
mevrouw M.A. (Mirjam) van den Hoorn
mevrouw C.M. (Cynthia) van Rhijn MA
mevrouw F.I. (Floor) de Mooij

Secretaris: Bert Kreemers mobiel 06 51870690 email b.kreemers@onderzoekrk.nl

Pers en communicatie: Gert Jan Verhoog mobiel 06 52539897 e-mail g.j.verhoog@gmail.com